॥ श्री रुद्र लघुन्यासः ॥

Śrī Rudra Laghunyāsaḥ

॥ ॐ अथ श्रीरुद्र लघुन्यासः ध्यानम् ॥	oṁ atha śrīrudra laghunyāsaḥ dhyānam
॥ ॐ अथात्मानं शिवात्मानं श्रीरुद्ररूपं ध्यायेत् ॥ १ ॥	oṁ athātmānaṁ śivātmānaṁ śrīrudrarūpaṁ dhyāyet (1)
शुद्धस्फटिकसङ्काशं त्रिनेत्रं पञ्चवक्त्रकम् ।	śuddhasphaṭiksaṅkāśaṁ trinetraṁ pañcavaktrakam
गङ्गाधरं दशभुजं सर्वाभरणभूषितम् ॥ २ ॥	gaṅgādharaṁ daśabhujaṁ sarvābharaṇabhūṣitam (2)
नीलग्रीवं शशाङ्काङ्कं नागयज्ञोपवीतिनम् ।	nīlagrīvaṁ śaśaṅkāṅkaṁ nāgayajñopavītinam
व्याघ्रचर्मोत्तरीयं च वरेण्यमभय-प्रदम् ॥ ३ ॥	vyāghracarmottarīyaṁ ca vareṇyamabhaya-pradam (3)
कमण्डल्वक्षसूत्राणां धारिणं शूलपाणिनम् ॥ ४ ॥	kamaṇḍalvakṣasūtrāṇāṁ dhāriṇaṁ śūlapāṇinam (4)
ज्वलन्तं पिङ्गलजटा-शिखामुद्योतधारिणम् ॥ ५ ॥	jvalantaṁ piṅgalajaṭā-śikhāmudyotadhāriṇam (5)
वृषस्कन्ध-समारूढं उमादेहार्ध-धारिणम् ।	vṛṣaskandha-samārūḍhaṁ umādehārdha-dhāriṇam
अमृतेनाप्लुतं शान्तं दिव्यभोगसमन्वितम् ॥ ६ ॥	amṛtenāplutaṁ śāntaṁ divyabhogasamanvitam (6)
दिग्देवतासमायुक्तं सुरासुरनमस्कृतम् ।	digdevatāsamāyuktaṁ surāsuranamaskṛtam
नित्यं च शाश्वतं शुद्धं ध्रुवमक्षरमव्ययम् ॥ ७ ॥	nityaṁ ca śāśvataṁ śuddhaṁ dhruvamakṣaramavyayam (7)

सर्वव्यापिन-मीशानं रुद्रं वै विश्वरूपिणम् ।

sarvavyāpina-mīśānaṁ rudraṁ vai viśvarūpiṇam

एवं ध्यात्वा द्विजस्सम्यक् ततो यजनमारभेत् ॥ ८ ॥

evaṁ dhyātvā dvijassamyak tato yajanamārabhet (8)

अथातो रुद्रस्नानार्चनाभिषेकविधिं व्याख्यास्यामः ॥ ९ ॥

athāto rudrasnānārcanābhiṣekavidhiṁ vyākhyāsyāmaḥ (9)

आदित एव तीर्थे स्नात्वा । उदेत्य शुचिः ।

ādita eva tīrthe snātvā udetya śuciḥ

प्रयतो ब्रह्मचारी शुक्लवासा देवाभिमुखः स्थित्वा ।

prayato brahmacārī śuklavāsā devābhimukhaḥ sthitvā

आत्मनि देवताः स्थापयेत् ॥ १० ॥

ātmani devatāḥ sthāpayet (10)

ॐ प्रजनने ब्रह्मा तिष्ठतु ॥ ११ ॥

Oṁ prajanane brahmā tiṣṭhatu (11)

पादयोर्विष्णुस्तिष्ठतु ॥ १२ ॥

pādayorviṣṇustiṣṭhatu (12)

हस्तयोर्हरस्तिष्ठतु ॥ १३ ॥

hastayorharastiṣṭhatu (13)

बाह्वोरिन्द्रस्तिष्ठतु ॥ १४ ॥

bāhvorindrastiṣṭhatu (14)

जठरे अग्निस्तिष्ठतु ॥ १५ ॥

jaṭhare agnistiṣṭhatu (15)

हृदये शिवस्तिष्ठतु ॥ १६ ॥

hṛdaye śivastiṣṭhatu (16)

कण्ठे वसवस्तिष्ठन्तु ॥ १७ ॥

kaṇṭhe vasavastiṣṭhantu (16)

वक्त्रे सरस्वती तिष्ठतु ॥ १८ ॥

vaktre sarasvatī tiṣṭhatu (17)

नासिकयोर्वायुस्तिष्ठतु ॥ १९ ॥	nāsikayorvāyustiṣṭhatu **(19)**
नयनयोश्चन्द्रादित्यौ तिष्ठेताम् ॥ २० ॥	nayanayoścandradityau tiṣṭhetām **(20)**
कर्णयोरश्विनौ तिष्ठेताम् ॥ २१ ॥	karṇayoraśvinau tiṣṭhetām **(21)**
ललाटे रुद्रास्तिष्ठन्तु ॥ २२ ॥	lalāṭe rudrāstiṣṭhantu **(22)**
मूर्ध्न्यदित्यास्तिष्ठन्तु ॥ २३ ॥	mūrddhnyadityāstiṣṭhantu **(23)**
शिरसि महादेवस्तिष्ठतु ॥ २४ ॥	śirasi mahādevastiṣṭhatu **(24)**
शिखायां वामदेवस्तिष्ठतु ॥ २५ ॥	śikhāyāṁ vāmdevastiṣṭhatu **(25)**
पृष्ठे पिनाकी तिष्ठतु ॥ २६ ॥	pṛṣṭhe pinākī tiṣṭhatu **(26)**
पुरतः शूली तिष्ठतु ॥ २७ ॥	purataḥ śūlī tiṣṭhatu **(27)**
पार्श्वयोः शिवाशङ्करौ तिष्ठेताम् ॥ २८ ॥	pārśvayoḥ śivāśaṅkarau tiṣṭhetām **(28)**
सर्वतो वायुस्तिष्ठतु ॥ २९ ॥	sarvato vāyustiṣṭhatu **(29)**
ततो बहिः सर्वतोऽग्निर्ज्वालामाला-परिवृतस्तिष्ठतु ॥ ३० ॥	tato bahiḥ sarvato’gnirjvālāmālā-parivṛtastiṣṭhatu **(30)**
सर्वेष्वङ्गेषु सर्वा देवता यथास्थानं तिष्ठन्तु	sarveṣvaṅgeṣu sarvā devatā yathāsthānaṁ tiṣṭhantu
सर्वान् महाजनान् रक्षन्तु ॥ ३१ ॥	sarvān mahājanān rakṣantu **(31)**

मा॒ꣳ रक्ष॒न्तु ॥ ३२ ॥	māgm̐ rakṣantu (32)
अ॒ग्निर्मे॑ वा॒चि श्रि॒तः । वाग्धृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ३३ ॥	agnirme vāci śritaḥ vāgdhṛdaye hṛdayaṁ mayi (33)
अ॒हम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥	ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi (34)
वा॒युर्मे᳚ प्रा॒णे श्रि॒तः । प्रा॒णो हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ३५ ॥	vāyurme prāṇe śritaḥ prāṇo hṛdaye hṛdayaṁ mayi (35)
अ॒हम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥	ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi (34)
सूर्यो॑ मे॒ चक्षुषि श्रि॒तः । चक्षु॒र्हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ३६ ॥	sūryo me cakṣuṣi śritaḥ cakṣurhṛdaye hṛdayaṁ mayi (36)
अ॒हम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥	ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi (34)
च॒न्द्रमा॑ मे॒ मन॑सि श्रि॒तः । मनो॒ हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ३७ ॥	candramā me manasi śritaḥ mano hṛdaye hṛdayaṁ mayi (37)
अ॒हम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥	ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi (34)
दिशो॑ मे॒ श्रोत्रे᳚ श्रि॒ताः । श्रोत्र॒ꣳ॒ हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ३८ ॥	diśo me śrotre śritāḥ śrotragm̐ hṛdaye hṛdayaṁ mayi (38)
अ॒हम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥	ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi (34)
आपो॑ मे॒ रेत॑सि श्रि॒ताः । रेतो॒ हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ३९ ॥	āpo me retasi śritāḥ reto hṛdaye hṛdayaṁ mayi (39)
अ॒हम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥	ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi (34)

पृ॒थि॒वी मे॒ शरी॑रे श्रि॒ता । शरी॑र॒ꣳ॒ हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ४० ॥

pṛthivī me śarīre śritā śarīragm̐ hṛdaye hṛdayaṁ mayi **(40)**

अ॒ह॒मम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥

ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi **(34)**

ओ॒ष॒धि॒व॒न॒स्प॒तयो॑ मे॒ लोम॑सु श्रि॒ताः । लोमा॑नि॒ हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ४१ ॥

oṣadhivanaspatayo me lomasu śritāḥ lomāni hṛdaye hṛdayaṁ mayi **(41)**

अ॒ह॒मम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥

ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi **(34)**

इन्द्रो॑ मे॒ बले᳚ श्रि॒तः । बल॒ꣳ॒ हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ४२ ॥

indro me bale śritaḥ balgm̐ hṛdaye hṛdayaṁ mayi **(42)**

अ॒ह॒मम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥

ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi **(34)**

प॒र्जन्यो॑ मे मू॒र्ध्नि श्रि॒तः । मू॒र्धा हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ४३ ॥

parjanyo me mūrdhni śritaḥ mūrdhā hṛdaye hṛdayaṁ mayi **(43)**

अ॒ह॒मम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥

ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi **(34)**

ईशा॑नो मे म॒न्यौ श्रि॒तः । म॒न्युर्हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ४४ ॥

īśāno me manyau śritaḥ manyurhṛdaye hṛdayaṁ mayi **(44)**

अ॒ह॒मम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥

ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi **(34)**

आ॒त्मा म॑ आ॒त्मनि॑ श्रि॒तः । आ॒त्मा हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ ४५ ॥

ātmā ma ātamani śritaḥ ātmā hṛdaye hṛdayaṁ mayi **(45)**

अ॒ह॒मम॒मृते᳚ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥ ३४ ॥

ahamamṛte amṛtaṁ brahmaṇi **(34)**

पुन॑र्म आ॒त्मा पुन॒रायु॒रागा᳚त् ॥ ४६ ॥

punarma ātmā punarāyurāgāt **(46)**

पुनः॑ प्रा॒णः पुन॒राकू॑त॒मागा᳚त् ॥ ४७ ॥

punaḥ prāṇaḥ punarākūtamāgāt **(47)**

वैश्वानरो रश्मिभिर्वावृधानः ॥ ४८ ॥
vaiśvānaro raśmibhirvāvṛdhānaḥ (48)

अन्तस्तिष्ठत्वमृतस्य गोपाः ॥ ४९ ॥
antastiṣṭhatvamṛtasya gopāḥ (49)

अस्य श्री रुद्राध्यायप्रश्नमहामन्त्रस्य । अघोर ऋषिः ॥ ५० ॥
asya śrī rudrādhyāyapraśnamahāmantrasya aghora ṛṣiḥ (50)

अनुष्टुप्छन्दः । सङ्कर्षणमूर्तिस्वरूपो
anuṣṭupchandaḥ saṅkarṣaṇamūrtisvarūpo

योऽसावादित्यः परमपुरुषः स एष रुद्रो देवता ॥ ५१ ॥
yo’sāvādityaḥ paramapuruṣaḥ sa eṣa rudro devatā (51)

नमः शिवायेति बीजम् ॥ ५२ ॥
namaḥ śivāyeti bījam (52)

शिवतरायेति शक्तिः ॥ ५३ ॥
śivatarāyeti śaktiḥ (53)

महादेवायेति कीलकम् ॥ ५४ ॥
mahādevāyeti kīlakam (54)

श्रीसाम्बसदाशिवप्रसादसिद्ध्यर्थे ज्ञानवैराग्य-
śrīsāmbasadāśiva-prasādasiddhyarthe jñānavairāgya-

मोक्षसिद्ध्यर्थे । जपे विनियोगः ॥ ५५ ॥
mokṣadiddhyarthe jape viniyogaḥ (55)

ॐ अग्निहोत्रात्मने अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॥ ५६ ॥
Oṁ agnihotrātmane aṅguṣṭhābhyāṁ namaḥ (56)

दर्शपूर्णमासात्मने तर्जनीभ्यां नमः ॥ ५७ ॥
darśapūrṇamāsātmane tarjanībhyāṁ namaḥ (57)

चातुर्मास्यात्मने मध्यमाभ्यां नमः ॥ ५८ ॥
cāturmāsyātmane madhyamābhyāṁ namaḥ (58)

निरूढपशुबन्धात्मने अनामिकाभ्यां नमः ॥ ५९ ॥
nirūḍhapaśubandhātmane anāmikābhyāṁ namaḥ (59)

ज्योतिष्टोमात्मने कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ ६० ॥	jyotiṭṣomātmane kaniṣṭhikābhyāṁ namaḥ **(60)**
सर्वक्रत्वात्मने करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ ६१ ॥	sarvakratvātmane karatalakarapṛṣṭhābhyāṁ namaḥ **(61)**
अग्निहोत्रात्मने हृदयाय नमः ॥ ६२ ॥	agnihotrātmane hṛdayāya namaḥ **(62)**
दर्शपूर्णमासात्मने शिरसे स्वाहा ॥ ६३ ॥	darśapūrṇamāsātmane śirase svāhā **(63)**
चातुर्मास्यात्मने शिखायै वषट् ॥ ६४ ॥	cāturmāsyātmane śikhāyai vaṣaṭ **(64)**
निरूढपशुबन्धात्मने कवचाय हुँ ॥ ६५ ॥	nirūḍhapaśubandhātmane kavacāya hum̐ **(65)**
ज्योतिष्टोमात्मने नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ६६ ॥	jyotiṣṭomātmane netratrayāya vauṣaṭ **(66)**
सर्वक्रत्वात्मने अस्त्राय फट् ॥ ६७ ॥	sarvakratvātmane astrāya phaṭ **(67)**
भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ॥ ६८ ॥	bhūrbhuvassuvaromiti digbandhaḥ **(68)**

॥ ध्यानम् ॥ / Dhyānam

आपाताल-नभः स्थलान्त-भुवन-ब्रह्माण्ड-माविस्फुरत्
ज्योतिः-स्फाटिक-लिङ्ग-मौलि-विलसत्पूर्णेन्दु-वान्तामृतैः ।

āpātāla-nabhaḥ sthalānta-bhuvana-brahmāṇḍa-māvisphurat
jyotiḥ-sphāṭika-liṅga-maulli-vilasatpūrṇendu-vāntāmṛtaiḥ

अस्तोकाप्लुत-मेक-मीश-मनिशं रुद्रानुवाकाञ्जपन्
ध्याये-दीप्सित-सिद्धये ध्रुवपदं विप्रोऽभिषिञ्चे-च्छिवम् ॥ १ ॥

ब्रह्माण्डव्याप्तदेहा भसितहिमरुचा भासमाना भुजङ्गैः
कण्ठे कालाः कपर्दाकलित-शशिकला-श्चण्डाकोदण्डहस्ताः ।
त्र्यक्षा रुद्राक्षमालाः प्रकटितविभवाः शाम्भवा मूर्तिभेदाः
रुद्राः श्रीरुद्रसूक्त-प्रकटितविभवा नः प्रयच्छन्तु सौख्यम् ॥ २ ॥

ॐ ग॒णानां᳚ त्वा ग॒णप॑तिग्ँ हवामहे
क॒विं क॑वी॒नामु॑प॒मश्र॑वस्तमम् ।
ज्ये॒ष्ठ॒राजं॒ ब्रह्म॑णां ब्रह्मणस्पत॒ आ
नः॑ शृ॒ण्वन्नू॒तिभि॑स्सीद॒ साद॑नम् ॥
महागणपतये॒ नम॑ः ॥

astokāpluta-meka-mīśa-maniśaṁ rudrānuvākāñjapan
dhyāye-dīpsita-siddhaye dhruvapadaṁ vipro'bhiṣiñce-cchivam
(1)

brahmāṇḍavyāptadehā bhasitahimarucā bhāsamānā bhujaṅgaiḥ
kaṇṭhe kālāḥ kapardākalita-śaśikalā-ścaṇḍākodaṇḍahastāḥ
tryakṣā rudrākṣamālāḥ prakaṭitavibhavāḥ śāmbhavā mūrtibhedāḥ
rudrāḥ śrīrudrasūkta-prakaṭitavibhavā naḥ prayacchantu saukhyam
(2)

Oṁ gaṇānāṁ tvā gaṇpatigm̐havāmahe
kaviṁ kavīnāmupamaśravastamam
jyeṣṭharājaṁ brahmaṇāṁ brahmaṇaspata ā
naḥ śṛṇvannūthbhissīda sādanam
mahāgaṇapataye namaḥ

॥ शान्तिपाठः ॥	Śāntipāṭhaḥ
ॐ शं च॑ मे॒ मय॑श्च मे	Oṁ śaṁ ca me mayaśca me
प्रि॒यं च॑ मेऽनुका॒मश्च॑ मे॒ काम॑श्च मे	priyaṁ ca me nukāmaśca me kāmaśca me
सौमन॒सश्च॑ मे भ॒द्रं च॑ मे॒	saumanasaśca me bhadraṁ ca me
श्रेय॑श्च मे॒ वस्य॑श्च मे॒ यश॑श्च मे॒	śreyaśca me vasyaśca me yaśaśca me
भग॑श्च मे॒ द्रवि॑णं च मे	bhagaśca me draviṇaṁ ca me
य॒न्ता च॑ मे ध॒र्ता च॑ मे॒	yantā ca me dhartā ca me
क्षेम॑श्च मे॒ धृति॑श्च मे॒	kṣemaśca me dhṛtiśca me
विश्वं॑ च मे॒ मह॑श्च मे	viśvaṁ ca me mahaśca me
सं॒विच्च॑ मे॒ ज्ञात्रं॑ च मे॒	saṁvicca me jñātraṁ ca me
सूश्च॑ मे प्र॒सूश्च॑ मे॒	sūśca me prasūśca me
सीरं॑ च मे ल॒यश्च॑ म ऋ॒तं च॑ मे॒ऽमृतं॑ च	sīraṁ ca me layaśca ma ṛtaṁ ca me'mṛtaṁ ca
मेऽय॒क्ष्मं च॒ मेऽना॑मयच्च मे	me'yakṣmaṁ ca me'nāmayacca me

जी॒वातु॑श्च मे दी॒र्घा॑यु॒त्वं च॑	jīvātuśca me dīrghāyutvaṁ ca
मेऽनमि॒त्रं च॒ मेऽभ॑यं च मे	me’namitraṁ ca me’bhayaṁ ca me
सु॒गं च॑ मे॒ शय॑नं च मे सू॒षा च॑ मे	sugaṁ ca me śayanaṁ ca me sūṣā ca me
सु॒दिनं॑ च मे ॥	sudinaṁ ca me
॥ ॐ शान्ति॒ः शान्ति॒ः शान्ति॑ः ॥	Oṁ śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ
हरिः ॐ श्रीगुरुभ्यो ममः हरिः ॐ	hariḥ Oṁ śrīgurubhyo namaḥ hariḥ Oṁ